

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 25 ноември 2015 г.
(OR. en)

14435/1/15
REV 1

JEUN 109
EDUC 306
SOC 687
EMPL 446

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

Дата: 23 ноември 2015 г.

До: Делегациите

№ предх. док.: 13850/15 JEUN 102 EDUC 291 SOC 646 EMPL 424

Относно: Резолюция на Съвета относно насърчаването на политическото участие на младите хора в демократичния живот на Европа
— *Резолюция на Съвета (23 ноември 2015 г.)*

Приложено се изпраща на делегациите Резолюция на Съвета относно насърчаването на политическото участие на младите хора в демократичния живот на Европа, приета от Съвета на 3428-ото му заседание, проведено на 23 ноември 2015 г.

Резолюция на Съвета относно насърчаването на политическото участие на младите хора в демократичния живот на Европа

Съветът и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета:

КАТО ПРИПОМНЯТ ПОЛИТИЧЕСКИЯ КОНТЕКСТ НА ТОЗИ ВЪПРОС, И ПОСПЕЦИАЛНО:

1. Резолюцията на Съвета относно обновена рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г.)¹, в която се посочва, че участието е една от областите на действие, а целта е да се подкрепи участието на младите хора в представителната демокрация и гражданското общество на всички равнища, както и в обществото като цяло; и в която се набелязва общата инициатива за насърчаване и подкрепа на включването и участието на младите хора и младежките организации в разработването и прилагането на политики и в последващи действия посредством постоянен структуриран диалог с младите хора и младежките организации.
2. Резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 20 май 2014 г. относно европейски работен план за младежта за периода 2014—2015 г.²
3. Съвместните препоръки от четвъртия работен цикъл по структурирания диалог, набелязани на конференцията на ЕС по въпросите на младежта, организирана от люксембургското председателство, 21—24 септември 2015 г. [Да се допълни].

---

¹ ОВ С 311, 19.12.2009 г., стр. 1—11.

² ОВ С 183, 14.6.2014 г., стр. 5—11.

ПОДЧЕРТАВАТ, ЧЕ:

4. Демокрацията, плурализмът и активното гражданско участие са основни ценности на Европейския съюз. Те включват ценностите свобода на изразяване и толерантност³, както и целта за приобщаването на всички европейски граждани. Демокрацията не трябва да се приема за даденост, а трябва непрекъснато да се пази и насърчава.
5. Младите хора в Европа показват като цяло подкрепа и вяра в демократичната система и нейните представителни органи, но са критични по отношение на начина, по който системата работи на практика, и по отношение на получените резултати.⁴
6. Често за тях е все по-трудно да се идентифицират с традиционните канали на политическо участие, като например политическите партии и синдикатите, но участват в алтернативни форми, които позволяват по-голям индивидуален избор, като например кампании, петиции, демонстрации и еднократни прояви, чиято цел е отстояването на конкретна кауза и осезаема промяна в техния живот.⁵
7. Информационните и комуникационните технологии и по-специално социалните медии и тяхното мобилно използване предлагат нови възможности за информация относно политическите процеси и за участие в тях, за ускоряване на разпространението на информацията и за по-бързо разработване на алтернативни форми на участие.

---

³ „Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете.“
Договор за Европейския съюз, член 2.

⁴ Участието на младежта в демократичния живот (Youth participation in democratic life) – окончателен доклад, London School of Economics, EACEA 2010/03, февруари 2013 г.

⁵ Политическо участие и гражданство на ЕС: възприятия и поведение на младите хора, EACEA, Европейска комисия, 2013 г.

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОЦЕСА НА СТРУКТУРИРАН ДИАЛОГ ОТЧИТАТ, ЧЕ:

8. Структурираният диалог е инструмент на рамката за европейско сътрудничество по въпросите на младежта за включване на младите хора в разработването на политиките на ЕС. Резултатите от четвъртия 18-месечен работен цикъл по общия тематичен приоритет „оправомощаване на младите хора във връзка с достъпа до права и значението на политическото участие на младите хора⁶“ се основават на резултатите, постигнати при консултациите с младите хора преди и по време на италианското, латвийското и люксембургското председателство, както и по време на конференциите на ЕС по въпросите на младежта в Рим през октомври 2014 г., в Рига през март 2015 г. и в Люксембург през септември 2015 г.⁷
9. Резултатите от диалога между младите хора и представителите на политиката представляват значителен принос за настоящата резолюция, включително перспективи за младите хора, работещите с младежта специалисти и други експерти по въпросите на младежта, и улесняват разработването на ефективни, основани на фактите политики на ЕС.

СМЯТАТ, ЧЕ:

10. Европейският съюз разчита на млади хора, отстояващи принципите на демокрацията и европейските ценности.
11. Европейските политики и политиката като цяло следва да откликват на потребностите и стремежите на младите хора. Поради това политическите въпроси трябва да са прозрачни и да се довеждат до знанието на всички граждани, включително на младите. Младите хора трябва да разбират актуалните проблеми и тяхното значение, за да се създаде интерес и да се улесни включването им в политиката. Лицата, отговорни за вземане на решения от различните области и равнища на политиката следва да предоставят възможности на младите хора да участват в значимите процеси на вземане на решения и да оказват въздействие.

---

⁶ ОВ С 183, 14.6.2014 г., стр. 1.

⁷ Документи 14429/14, 8095/15 и 12651/15.

12. Концепцията за политическо участие включва на първо място младите хора да бъдат представени в структурите на представителната демокрация, т.е. да участват в избори като гласоподаватели, да се кандидатираат на избори и да участват в политически партии. Политическото участие може да се изразява и в членство в (младежки) организации, отстояващи интересите на младите хора, политически дебати на живо или онлайн и други начини за формиране на мнение и културно изразяване. Политическото участие може да се осъществява и в рамките на дейностите и действията за гражданско образование и обучение по правата на човека, за да се постигнат положителни промени в обществото.
13. Посредством участието си в политическите процеси младите хора могат по-добре да разберат процесите на формиране на мнение и различните интереси на участниците. На лично равнище те развиват социални умения, отговорност, увереност в себе си, инициативност, критично отношение, както и умения за комуникация и водене на преговори, чувство за компромис, съпричастност и уважение към мненията на другите.
14. Характеристиките на процесите на ефективно и реално политическо участие на младежта включват:
- значение на въпроса и реалното му въздействие върху живота на младите хора
  - практика и опит в участието в ежедневието в различен контекст, например семейството, общността, училището, работното място, работата с младежта и местния живот (политическо социализиране)
  - разбираема обратна връзка и последващи действия от страна на лицата, отговорни за вземането на решения
  - приобщаване и равен достъп за всички млади хора, независимо от пол, етническа, културна, образователна и социална принадлежност, сексуална ориентация, възраст и конкретни нужди.
15. Политиката за младежта, работата с младежта и младежките организации играят важна роля в това отношение посредством насърчаване на активното гражданско участие, предоставяне на възможности за политическо участие и предотвратяване на маргинализацията и водещата до насилие радикализация, особено по места, където откритата и информационната работа с младежта се насочва към младите хора.

16. Физическото и духовното благосъстояние и защитата на основните нужди, включително аспектите на образованието и обучението, здравето, заетостта, финансовата сигурност и социалната интеграция, са необходими за по-задълбоченото и ефективно участие на младите хора.

ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И ПРИ НАДЛЕЖНО СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ:

17. Да установят, прилагат и доразвиват национални, регионални и/или местни стратегии, програми, структури или други механизми от значение за активизирането на политическото участие на всички млади хора, особено на младите хора с по-малко възможности. Тези механизми следва да се основават на познания и факти, да се опират на междусекторното сътрудничество и да включват всички заинтересовани страни. Разработването на ефективни стратегии за участие следва да включва приобщаване на целевата група по време на фазите на планиране, изпълнение, наблюдение и оценка. Стратегиите могат да включват следните приоритети.

Формално образование и неформално учене

18. Да укрепват и насърчават междусекторното сътрудничество и партньорствата между предоставящите формално образование институции, младежките организации и организациите за работа с младежта, за да се развият интегрирани подходи за програми за гражданско образование, като същевременно се привличат младите хора, учителите, работещите с младежи специалисти, родителите и други заинтересовани участници.

19. Да укрепват устойчивите структури за участие във формалното образование и ученето в неформална среда, за да насърчават развиването на социални умения и компетентности, свързани с демократичните ценности и правата на човека, като например свободата на изразяване и зачитането на многообразието, посредством ежедневно упражняване на демократичните принципи.
20. Да насърчават създаването и развитието на организации и/или структури на национално, регионално и местно равнище, които представляват интересите на студентите по отношение на предоставящите формално образование институции.
21. Да съдействат за разработването на програми за медийна грамотност, които повишават уменията за критичен анализ на информацията в съвременното общество на знанието, както и програми за грамотност в областта на информационните технологии, насочени към развитието на технологичните умения на потребителите, които позволяват достъпа, управлението, оценката и създаването на полезна онлайн информация.

Местни и регионални възможности за участие

22. Да дават възможност и да спомагат за разработването на процеси за участие, като например младежки съвети в тясно сътрудничество с местните и регионалните публични органи, за да дадат възможност на младите хора да изразят своето мнение в местните и регионалните процеси на вземане на решения.
23. Да разработват и осигуряват възможности за информиране и обучение на отговорните за вземане на решения лица по подходящи и пригодени за младежта методи и инструменти за комуникация и участие, за да се спомогне за откритост и възприемчивост спрямо младите хора.
24. Да обмислят дали е уместно да се намали възрастта за гласуване на изборите за местните и регионалните публични органи на 16 години в зависимост от националните особености и националната правна рамка.

Алтернативни форми и електронно участие

25. Да зачитат и подкрепят младите хора, работата с младите хора и младежките организации при разработването на разнообразни форми на политическо участие, включително петиции, демонстрации, кампании, както и използване на културата, изкуствата и спорта, при условие че тези инструменти позволяват разнообразно изразяване на мнения и разнообразен достъп до политическо участие, особено когато става въпрос за млади хора с по-малко възможности.
26. Да разработват цифрови инструменти за политическо участие на младите хора, комбинирани с елементи на живо, и адекватно обучение за учителите, специалистите, работещи с младежи, обучаващите и разпространителите, които работят с различни целеви групи в рамките на формалното образование и ученето в неформална среда, за да достигнат до младите хора на всички равнища; да признават и използват съществуващите канали за информиране на младежта и доставчиците на информация за младежта на европейско, национално, регионално и местно равнище.
27. Да включат сферата на младежта при прилагането на стратегията за цифровия единен пазар за Европа, като се заемат енергично с теми като цифровите умения и експертния опит, по-безопасното използване на интернет и борбата срещу незаконното съдържание, като например расизма, ксенофобията и призивите за насилие.

Диалог с отговорните за вземане на политически решения лица

28. Да подкрепят, където е уместно, информационните и комуникационните процеси и инструменти, които позволяват на младите хора да разбират и да приемат като свое дело обществените политики, като привличат вниманието към свързаните с младежта аспекти и използват ефективно различните медийни средства и ИКТ.
29. Да проучват и разширяват възможностите за диалог на местно, регионално и национално равнище между младите хора и лицата, отговорни за изготвяне на политиките във всички области на политиката, които засягат младите хора.

30. Да насърчават участието на младите хора в избори и в официалните структури на представителните демокрации, като например в политическите партии, така че политическите партии да имат по-голям интерес да разработват предложения за политики, които отговарят на нуждите на младите хора.
31. Да подкрепят информационни кампании и прояви за млади хора по повод на местните, регионалните, националните и европейските избори, като използват интерактивни онлайн инструменти и инструменти за излъчване в реално време, както и специални информационни програми, насочени към гласуващите за първи път и младите хора с по-малко възможности.
32. Да развиват култура за вземане на решения на всички равнища на управление, която подкрепя ръководени от млади хора процеси на участие „отдолу нагоре“ и е отворена за неформални младежки инициативи.
33. Да насърчават програмите на ЕС в подкрепа на младежта, като Еразъм +, и да правят необходимото тези програми да подкрепят:
- разпространението на достъпна за младежта информация относно текущите политически събития, които засягат младите хора на местно, регионално и национално равнище,
  - осъществяването на насочени към младежта информационни кампании по време на национални и европейски избори,
  - създаването и развитието на младежки застъпнически платформи и младежки организации, които представляват интересите на младите хора и лобират за тях,
  - участието на доставчици на оперативна информация, като например национални структури за информация и европейски платформи като ERYICA, EYCA, Eurodesk и Европейския младежки портал,
  - транснационалните младежки инициативи и структурирания диалог.

Работа с младите хора и младежките организации

34. Да подкрепят и да доразвиват специални инициативи за работа с младите хора, насочени към гражданското образование, обучението по правата на човека, междукултурното и междурелигиозното образование, като използват методите на неформалното учене и партньорските методи, за да насърчават интегрирането на младите хора в обществото и да се противопоставят на екстремистките тенденции, водещата до насилие радикализация и реториката на омразата; да използват добрите практики, произтичащи от съществуващите мрежи за сътрудничество в областта на политиката за младежта, като например Европейския център на знанието за политиката за младежта (ЕКСУР) и Центъра за участие на младежта SALTO.
35. Да укрепват капацитета на доставчиците на информация за младежта, за да се даде възможност за разпространяване на информацията относно възможностите за политическо участие, особено за младите хора, които не принадлежат към организирани младежки движения или младежки организации.

ПРИКАНВАТ КОМИСИЯТА:

36. Да предоставя информация относно добрите практики и успешните примери за проекти в държавите членки във връзка с програмата Еразъм + относно инициативи, насочени към политическото участие на младите хора; да взема под внимание другите научни изследвания и инициативи в тази област и да разпространява резултатите от тях.
37. Да изготви обобщен доклад за наличните научни изследвания, сред които и тези на резерва от европейски изследователи по въпросите на младежта, относно електронното участие и разнообразието на цифрови медии и онлайн инструменти, както и анализ за начина, по който тези инструменти се използват от младите хора, с цел да се направи общ преглед на съществуващите и ефективните методологии.

38. Да определи конкретния принос на работата с младежта и на неформалното и самостоятелното учене за насърчаване на активното гражданско участие и на участието на младите хора в многообразни и толерантни общества, както и за предотвратяване на маргинализацията и радикализацията, които могат да доведат до агресивно поведение.
39. Да публикува посредством леснодостъпни средства за комуникация подходяща за младежите информация, която да изяснява и/или обяснява промените в различните политики и решения на ЕС, конкретно засягащи младите хора, за да ги направи прозрачни и разбираеми.
-

ПОЛИТИЧЕСКИ КОНТЕКСТ

1. Договорът за функционирането на Европейския съюз, член 165 от който гласи, че действията на Съюза целят „насърчаване на участието на младите хора в демократичния живот на Европа“.
2. Конвенцията на ООН за правата на детето, в която се посочва правото на децата и младите хора да изразяват свободно своите виждания по всички въпроси, които ги засягат.
3. Съобщението на Комисията от 28 април 2015 г. относно Европейската програма за сигурност, в което се заявява, че участието на младежите следва да изиграе ключова роля в предотвратяването на водещата до насилие радикализация чрез насърчаването на общи европейски ценности, способстването за социалното приобщаване и укрепването на взаимното разбирателство и толерантността.
4. Парижката декларация на министрите на образованието на ЕС от 17 март 2015 г. относно поощряването на гражданското участие и общите ценности на свобода, толерантност и недискриминация посредством образованието.
5. Резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 20 май 2014 г. относно прегледа на процеса на структурирания диалог, включително социалното приобщаване на младите хора, в която се посочва, че общият тематичен приоритет за 18-месечния цикъл от 1 юли 2014 г. до 31 декември 2015 г. е оправомощаването на младите хора във връзка с достъпа до права и значението на политическото участие на младите хора.

6. Декларацията на Втората европейска конвенция за работа с младежта (Брюксел, 27—30 април 2015 г.), в която се посочва, че участието е един от основните принципи на работата с младежта; Конвенцията е убедена, че развитието на работата с младежта може да бъде придвижено напред, единствено ако младите хора се включват активно от самото начало на всички равнища — европейско, национално, регионално и местно.

ПРИЛОЖЕНИЕ II КЪМ ПРИЛОЖЕНИЕТО

ПРИОРИТЕТ ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ СТРУКТУРИРАН ДИАЛОГ ПО ВЪПРОСИТЕ НА МЛАДЕЖТА ЗА ПЕРИОДА 1 ЯНУАРИ 2016 г.—30 ЮНИ 2017 г.

В сферата на младежта съществува добре установена практика на сътрудничество, организирано от председателството в рамките на структурирания диалог между публичните органи и младите хора. Общият тематичен приоритет на европейското сътрудничество в областта на структурирания диалог по въпросите на младежта за периода 1 януари 2016 г. — 30 юни 2017 г. ще бъде „Предоставяне на възможности на всички млади хора да участват активно в една разнолика, свързана и приобщаваща Европа — готови за живота, готови за обществото“. Темата е съобразена с Доклада на ЕС за младежта и отчита отзивите от етапа на предварителните консултации, проведени от следващата тройка председателства. Тя ще бъде обединяващият принцип, който ще осигури приемственост и последователност в работата на трите председателства в съответствие с Работния план на ЕС за младежта за 2016—2018 г.

**ПРИНЦИПИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СТРУКТУРИРАН ДИАЛОГ ПО ВЪПРОСИТЕ НА
МЛАДЕЖТА ЗА ПЕРИОДА 1 ЯНУАРИ 2016 г.—30 ЮНИ 2017 г.**

1. Опростената 18-месечна архитектура в рамките на сътрудничеството на тройката председателства по структурирания диалог следва да бъде запазена и доразвита, за да се осигури последователност на общия тематичен приоритет и да се даде възможност за по-добра организация на времето от страна на националните работни групи при консултациите с младите хора.
2. За да се подобри представителността и многообразието на младите хора в процеса, по-нататъшните усилия следва да бъдат насочени към осигуряването на достъп за различните целеви групи, които са обхванати от общия приоритет, включително използване на онлайн консултации, съчетани с лични срещи, методи, които комбинират различни начини на изразяване, и местни консултации, свързани с прояви, в които участват местни НПО, младежки (информационни) организации, местни органи и национални работни групи.
3. За да се подобри качеството на резултатите от структурирания диалог, специалистите, работещи с младежи, експертите в областта на младежта, представителите на академичните среди, професионалните доставчици на услуги за младежта и съответните младежки организации, които са обхванати от общия приоритет, следва да вземат участие в консултациите и, когато е уместно, в конференциите на ЕС по въпросите на младежта.
4. С цел да се улеснят последващите действия във връзка с резултатите от структурирания диалог, тройката председателства следва да информира младите хора, които са участвали в процеса на консултации и в младежките конференции на ЕС, чрез обяснителна бележка или с други комуникационни средства, за степента, в която крайният резултат от структурирания диалог е бил взет предвид от Съвета и Комисията в хода на третата фаза на цикъла.

5. За да има структурният диалог ефективно въздействие, тройката председателства следва да привлича за участие, когато е уместно, други заинтересовани участници от ЕС, като Европейския парламент, Съвета и Комисията.
  6. Общият приоритет за цикъла на следващата тройка председателства (1 юли 2017 г. — 31 декември 2018 г.) следва да бъде определен преди началото на цикъла и да бъде представен в подходящ момент за консултация на младите хора и на националните работни групи, преди да бъде приет.
-